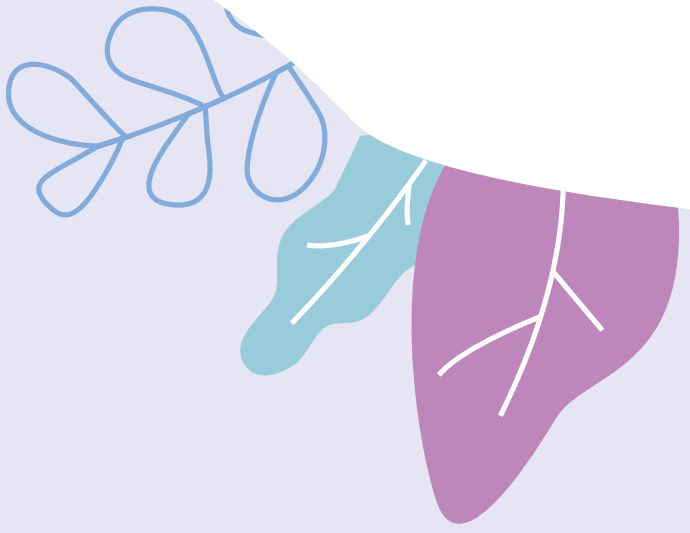

Адам папиллома вирусы туралы көбірек біліңіз

АПВ
дегеніміз не ?

АПВ қатерлі ісік
ауруын қалай
тудыруы мүмкін ?

АПВ қалай беріледі ?

АПВ

Адамның Папиллома
Вирусы

АПВ - ден қалай
қорғануға
болады ?

АПВ-ға қарсы
вакциналары
қалай жұмыс
істейді ?

АПВ қандай
ауруларды тудырады ?

АПВ-ға қарсы вакцинация
қалай жүргізіледі ?

АПВ - адам папиллома вирусы

- бұл негізінен жыныстық жолмен
берілетін өте кең таралған вирустар тобы¹.

АПВ - нің 200-ден астам түрі белгілі, олардың 40-тан астамы жыныс аймағына әсер етуі мүмкін және кем дегенде 14-і онкологиялық ауруларды тудыруы мүмкін жоғары онкогенді болып саналады^{1, 2, 3}.

- Жыныстық өмір сүретін адамдардың шамамен **80%-ы** өмір бойы АПВ жұқтырады⁴.
- Кейбір адамдарда АПВ денесінде жылдар бойы сақталуы мүмкін және кейбір органдарда қатерлі жасушалардың пайда болуына әкеледі⁵.

АПВ-ның қауіптілігі неде?

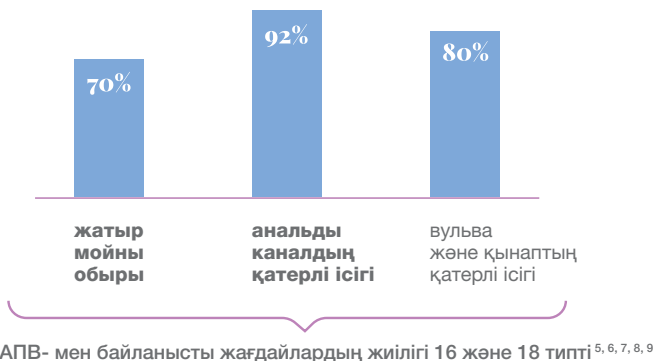
Бүгінгі таңда АПВ-нің кейбір түрлерінің адамда бірқатар қатерлі және қатерсіз түзілімдердің дамуымен байланысы дәлелденген⁵.

2008 жылы неміс ғалымы Харальд цур Хаузен жатыр мойны обырының дамуындағы АПВ рөлін ашқаны үшін Нобель сыйлығымен марапатталды¹³.

Адам папиллома вирустары

Онкогендік қаупі жоғары АПВ

(16, 18, 31, 33, 35, 39, 45, 51, 52, 56, 58, 59, 66, 68)

Онкогендік қаупі төмен АПВ

(6, 11, 40, 42, 43, 44, 54, 61)

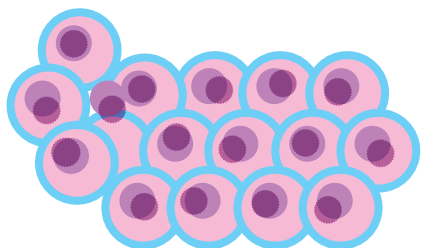
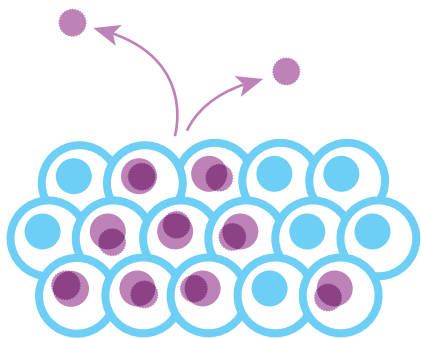
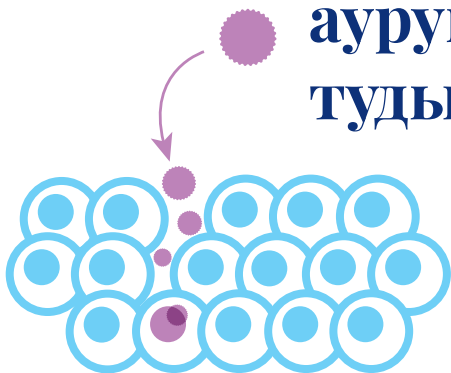
АПВ қалай беріледі?

- жыныстық қатынас кезінде¹⁰;
- терінің және шырышты қабықтың АПВ жұқтырған жерлерімен жанау кезінде тұрмыстық байланыс жолымен¹;
- босану кезінде анадан балаға АПВ берілуі мүмкін⁵.

Неліктен менің балама АПВ вакцинасы қажет?

АПВ вакцинациясы баланың өміріндегі маңызды қадам болып табылады, өйткені ол АПВ инфекциясының алдын алады, АПВ инфекциясы-бұл қатерлі ісікке дейінгі және жатыр мойны, вульва, қынап, анальды канал және қатерсіз өсінділер - аногенитальды сүйелдер сияқты бірқатар онкологиялық аурулардың дамуына әкелуі мүмкін¹¹.

АПВ қатерлі ісік ауруын қалай тудыруы мүмкін?

Вирустар шырышты қабаттар мен терідегі микроскопиялық ақаулар арқылы енеді. Вирустың инфекциясы, ол тудыратын инфекция сияқты, асимптоматикалық болуы мүмкін.

Адамның эпителий жасушасына еніп, вирус көбейе бастайды. Ұзақ мерзімді АПВ инфекциясымен зардап шеккен жасушаларда патологиялық өзгерістер болуы мүмкін.

Уақыт өте келе мұндай өзгерістер қатерлі ісікке әкелуі мүмкін. Онкологиялық ауру пайда болғанға дейін он жыл немесе одан да көп уақыт өтуі мүмкін^{5, 10}.

АПВ-дан қалай қорғануға болады?

АПВ инфекциясынан қорғаудың бір түрі (бастапқы профилактика) **АПВ 1-ге қарсы вакцинация** болып табылады ¹.

Қолданыстағы вакциналар барлығынан емес, тек HPV-нің Белгілі бір түрлерінен және олармен байланысты бірқатар аурулардан қорғауға арналған. Атап айтқанда, олар жатыр мойны обырының барлық жағдайларының шамамен **70%** - мен байланысты **16 және 18** АПВ түрінен қорғай алады ⁵.

АПВ вакциналарында тірі вирустар жоқ және инфекцияның себебі бола алмайды ¹².

Дүниежүзілік Денсаулық сақтау ұйымының ұсыныстарына сәйкес, максималды тиімділікке жету үшін қыздарға вакцинацияның ең қолайлы жасы 9 жастан 14 жасқа дейін, яғни жыныстық өмірдің басталуына дейін деп саналады ¹.

АПВ инфекциясынан қорғаудың тағы бір әдісі – тосқауыл контрацепциясы, атап айтқанда презерватив ^{1, 10}.

Презервативті қолдану жыныстық жолмен берілетін инфекциялардың қаупін айтарлықтай төмендетеді, бірақ? бұл АПВ берілуінің жалғыз жолы емес екенін есте ұстаған жөн. Инфекция кез-келген түрдегі жыныстық қатынас арқылы берілуі мүмкін болады ¹⁰.

**Жатыр мойны обыры сияқты
АПВ -мен байланысты аурудың
алдын алудың тағы қандай
әдістері бар?**

Скрининг вирусты (АПВ сынағы), сондай-ақ жатыр мойны эпителий жасушаларының өзгеруін анықтауға (Папаниколау бойынша цитологияға жағынды алу) бағытталған. Басқа да бірқатар сынақтар бар.

ДДҮ 30 жастан бастап барлық әйелдерге үнемі скринингтен өтуді ұсынады.

Жатыр мойны обырының алдын алу әдістеріне темекі шегуден бас тарту, сондай-ақ жыныстық денсаулық туралы хабарлау кіреді!

Жазбалар үшін

A series of horizontal blue lines for writing, spanning the width of the page. The lines are evenly spaced and extend from the left margin to the right margin.

Ақпарат көздері:

1. ДДҰ: адам папиллома вирусы (АПВ) және жатыр мойны обыры. [https://www.who.int/ru/news-room/factsheets/detail/human-papillomavirus-\(hpv\)-and-cervical-cancer](https://www.who.int/ru/news-room/factsheets/detail/human-papillomavirus-(hpv)-and-cervical-cancer). 01.08.2024 жылғы жағдай бойынша.
2. Human papillomavirus vaccines: WHO position paper, May 2017.
3. Centers for Disease Control and Prevention. HPV and Cancer. <https://www.cdc.gov/cancer/hpv/> 01.08.2024 жылғы жағдай бойынша.
4. «Адам папилломавирусынан туындаған аурулардың вакциналық профилактикасы» Федералды Клиникалық нұсқаулары. Адам папилломавирусынан туындаған аурулардың вакцина профилактикасы: Федералды Клиникалық ұсыныстар / Ресей Федерациясының Денсаулық сақтау министрлігі, Ресей Педиатрлар Одағы. - М.: Педиатр, 2016. - 40 б.
5. Клиникалық нұсқаулар «Адам папилломавирусынан туындаған аурулардың Вакцинопрофилактикасы: дәлелді медицинаның ұстанымдары. Клиникалық ұсыныстарға шолу» http://pediatr-russia.ru/sites/default/files/file/kr_vacrapr.pdf 01.08.2024 жағдай бойынша.
6. РФ ДСМ клиникалық ұсыныстары жатыр мойны ішілік эпителий неоплазиясы, эрозия және жатыр мойны эктропионы 2020.
7. Anal Cancer Foundation (ASF) Anal Cancer / What Is Anal Cancer? / What Is HPV? <https://www.analcancer-foundation.org/what-is-anal-cancer/> 01.08.2024 жағдай бойынша.
8. Әйелдер мен еркектердегі АПВ-мен байланысты аурулар: диагностика, емдеу, алдын алу принциптері. Назарова Н.М., Павлович С.В., Аттеева Д.И. Әйелдер мен ерлердегі АПВ-мен байланысты аурулар: диагностика, емдеу, алдын алу принциптері. Медициналық кеңес. 2019; 7: 82-86. DAY: <https://doi.org/10.21518/2079-701X-2019-7-82-86>. 01.08.2024 жағдай бойынша.
9. Папилломавирустық (АПВ) - инфекцияның вакцина профилактикасының мүмкіндіктерін кеңейту: өртүрлі жастағы және жыныстағы адамдарды HPV-мен байланысты аурулардың барлық спектрінен қорғау. М.Г. Галицкая, А.Г. Гайворонская. Педиатриялық фармакология. 2013; 10 (1): 13-17.
10. Centers for Disease Control and Prevention. Sexually Transmitted Diseases. Жыныстық АПВ инфекциясы - ауруларды бақылау және алдын алу орталығының ақпараттық бюллетені.
11. <https://wdgpi50.ru/clinic/bulletin-board/64i-чhto-nuzhno-znat-o-vpch-virus-papillomy-cheloveka> Адам папилломавирусына қарсы вакциналар. 01.08.2024 жағдай бойынша.
12. ДДҰ позициясы бойынша құжат 2009. 10 APRIL 2009, 84th YEAR / 10 APRIL 2009, 84e ANNIE. No. 15, 2009, 84, 117-132.
13. I.N. Mammias, D.A. Spandidos. Paediatric Urology as a new educational initiative: An interview with Nobelist Professor of Virology Harald zur Hausen. EXPERIMENTAL AND THERAPEUTIC MEDICINE 14: 3329-3331, 2017.

P-ФАРМ
Иновационные
технологии
здоровья

**ҚОСЫМША АҚПАРАТ АЛУ ҮШІН
ЖӘНЕ ДӘРІ-ДӘРМЕКТЕРДІ
ҚОЛДАНАР АЛДЫНДА
ДӘРІГЕРМЕН КЕҢЕСУ ҮШІН
ХАБАРЛАСЫҢЫЗ!**

Қосымша ақпарат алу үшін
«P-Фарм Қазақстан» ЖШС-не хабарласыңыз.
Мекен-жайы: 050059, Қазақстан,
Алматы, Өл-Фараби даңғ., 17/1,
Нұрлы-Тай ПФО 5Б блогы, 13 қабат
тел.: +7 (727) 325-01-00
email: info@rpharm.ru
www.rpharm.ru.